

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., »Általános Tudósító« hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttér poltsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A kulturpolitikusok figyelmébe.

I.

Mint muraközi ember igaz és szívbéli érdeklődéssel viseltem a nép nevelés-tanítása s így minden jellegű iskolák felállítására, de főleg az állami iskolák mint állítólag fejlettebb intézetek elhelyezése iránt, melyek egyben megannyi őrszeméi, védbástyái s igazi apostolai hivatva vannak lenni a magyar államiság eszméjének. Mert erőteljes, gondolkodásban és érzésben hatalmas magyar nemzetet sokan a népiskoláktól várnak feltámadni és nem is alaptalanul, mivel a társadalom alapja a nép.

Nem hiszem azonban, hogy a mai kor reális iránya, mely még az erkölcsi hatásokkal, tehát a nevelés és tanítás eredményét is a közzé és szögmérő alá szereti helyezni, ne vegye mérlegelés alá ma-holnap az ezen intézetek által elért sikereket és ha azokat a maga lefogása szerint a befektetett tőkével arányban állónak nem találja: akkor a kedvezőtlen ítélettel első sorban nem-e a sok helyütt önfeláldozással is működő állami tanítószót fogja — és pedig önhibáján kívül — sajátani? (Hogy ez megtörténhetik, hivatkozhatom e tekintetben az »Egyetértés« cz. naplpra, mely nem régen ily hibába esett; a mai állapotokért a tanítószót akarván felelőssé tenni, mintha a mai kor nemzedéke már a legkövetesebb szervezeti is-

kolokból került volna ki! A mire azonban alaposan, ellenválasz nélkül, megfelelt B. B.)

A jelen körülmények közt létező s itt Muraközben felállított állami iskolák pedig olyan helyzetben vannak, hogy az ezen iskolákhoz fűzött remények s eredmények sem fognak talán mindenkit kielégíteni, talán még a hozzáértő illetékeseket sem; ép azért legyen csekély-égemnek megengedve, hogy ezen iskolák felállítására s tán — az eredmény tekintetében — sikeresebb szervezéséhez egy pár megjegyzéssel hozzájáruljak. Észrevételéseimnek feltétlenül feladat jut osztályrészül. Egyrészt a jelen viszonyokra, mint enyhítő körülményekre, a tulszigoru kritikusok figyelmét felhívni, — másrészt, ha eszmém éltetve volna bizonyul, az ügynek használni s így tartozó kötelességemnek eleget tenni óhajtottam.

Ezek előrebocsátása után pedig áttérek a tárgyamra. Előttek fekszik Muraköz térképe s annak minden áll. iskolával megszállott községe. Ha e felszíni sakktable lenne s a rajta elhelyezett iskolák sakkfigurák: ugy e területen a játszmát — az elmes felállítását tekintetbe véve — elvesztani szinte lehetetlen. Csakhogy a politikai sakkhuzások többször oly messze esnek a népre gyakorolt különböző hatások folytán annak lelki s érzelmi világától, mint az elemélet a gyakorlattól. Pediglen a mai korban inkább a prózai tényeket, azt: hogy mi ment

át az élbe és gyakorlatba, mintsem az ügyes elméleteket ünnepejük.

A jövő vizsgálódás tárgyát tehát az fogja képezni: vajjon sikerült-e ezt a darab földet a tanítószónak szőrösöl-bőrösöl, vagyis népével nemcsak nyelvi, hanem és a mi a fő, érzelmileg is a magyar államban nem belekeretezni, de beolvasztani. Mert a czél ez!

Hisz a keret megvan, ahhoz nem szükséges a tanítószón; de a kép tartalmával nem vagyunk megelégedve, azt szerelnök megváltoztatni! Ezért látunk aztán itt is, ott is felállítani állami iskolákat. Kétkedve fogadom azonban, hogy a felállítottakkal a czélt egészen elérjük vagy meg is közelítsük; pediglen csak a teljes siker, a feltétlen eredmény hat s kedvező ítéletre hangol Mert a jelenlegiek, ily szervezés mellett, ugy képelem, mint a hajszáledényeket, pediglen a vérfejlesztést s annak tovaszállítását a központi szervek s nem azok vannak hivatva sikeresen eszközölni. A legelőbbje tehát — szerintem — az általános és sovány kulturális részt leszámítva, aligha fog többet felmutathatni. Hanem ezzel meg lesz-e elégedve az, aki kilogramm akarja mérlegelni az erkölcsi és szellemi téren mutatkozó jelenségeket? Aligha! Ha aztán e mellett az illető akár hivatott, akár nem hivatott faktor a mostani körülményeket — alább következzék — figyelmen kívül hagyja: készen áll

TÁRCZA.

A fehér asszony.

Irtja: Enyingi.

A regényes Erdélyben, a hol a borvizet forrás csobogva hull alá a kavicsos talajra, s a román express sietve rohan bele a sötét alagútba, rémes, szomorú reggel virradt az 18 . . . év karácsonyán. A 352-es express masiniszája nagyon el lehetett keseredve a fölött, hogy míg más boldogan várta otthon a Jézus születését, meleg szobában karácsonyfa illat mellett: neki 22. fokos, csikorgó hidegben 36 óráig kell a forró kazán mellett állni, s nézni a regulator szabályos forgását. És ebben a nagy elgondolkozásban nem vette észre, hogy 120 kilométer sebességgel halad, hogy egy negyedóra múlva épen utoléri a hóban előtte döcögő predeáli személyvonatot. Az óriási rázkódás tértette magához az elmerült gépészt, s a másik perczben sóhajok, ijedt kiáltások és keserves sírás vegyült a csendes, jéghideg éjszakába. A gépészt nem lették meg többé; összemorzsolta a kerék, vagy megszőkött, nem derült ki.

* * *

A veszélyesen sérültek között egy amerikai magánzót a főnök lakásán ápoltak. A bal karja törött ketté, s valódi angol legmával tűrte a csontszilánkok eltávolítását, s naponta 50 frankos bankjeggyel fizetett a gyógykezelés és ápolásért. Az anglus három hét alatt annyira felépült, hogy esténként már járta a kártya, s nappal épen maradt jobb kezével rajzokat és képeket készített a

vidékről és hűséges ápolójáról, a csinos főnöknőről, a ki 3 héten keresztül oly buzgón rakta fel a carbol kötéseket s a tapaszokat. Végre a kura is letelt és az angol ép kézzel elutazott. De nem egyedül . . . A főnök üresen találta szobáját, duzzadt képű kis gyereke nem gügyögött neki többet, az asszonyt pedig elrephette az a nyomorult angol, s itt hagyott cserébe egy rosszul megfestett portrait.

A főnök Grünlen járkált üres lakásában s belekiabálta felesége nevét az éjszakába, de nem felelt neki senki, csak a havasok tompa visszhangja.

A kedves esacska asszony elszállt, magával vitte egy becsületes lélek boldogságát, örömét.

* * *

Késő este érkezett a fürdőhelyre. Nem volt bejelentve, nem várta senki. A kényelmetlen kocsiból ölébe kapta kicsi gyermekét s maga vitte fel lakosztályába, egy csendes, kényelmes szobába, a milyenek a magas Tátra fürdőhelyein vannak.

Másnap a reggeli alatt és előtt mohón várta mindenki az új fürdő-lisztát, mert itt mindenki kíváncsi a legújabb »betegre.«

C. Ilona volt mindössze bevezetve a vendéghelyre. Ezzel ugyan nem sokat tudtak, de a kíváncsiság erősen fel volt költve, s mindenki látni és ismerni szorlette volna az új vendéget. A közös reggelihez nem jött le s egész délelőtt nem mutatkozott.

Megjelenésével meglepett mindenkit. Hőfehér arczához, melyről egy beteges szív harca tükröződött le, gyönyörűen illett lenge moll ruhája, melybe mindig belekapaszkodott egy aranyos, piros

képű erős baba, s folyton gügyögött, kiabált utánna: »anya!«

A kies fürdő férfivilágát meglepte az asszony szépsége és viselkedése. Elzárkózva élt, senkit sem eresztett közelébe, — pedig mennyien szerették volna ismerni a rejtélyes asszony titkait!

A rejtélyes asszonynak pedig hetenkint érkezett egy jókora vastag pénzes levele, idegen országból, meg egy elegáns ruha a párisi »bon marché« mintái szerint készítve.

A bátrabb fürdőlovagok el-elfogták néha a kis leányt, de az elpityeredett s nem adott választ semmire.

A fehér asszony pedig az ozondus hegyi levegő és az életadó gyógyforrás daczára sem akart pirosodni s a vér, az élet jelképe, nem akart visszaválni klasszikus szép arczába. Nem is volt más neve, mint a »fehér asszony.« A fürdőhely hölgyei gyűlölték ezt a jéghideg nőt, mert mindig róla folyt a szó, de titokban megcsókolgatták a puha-képű kis leánykát, akit Iluskának neveztek el.

A szezon legnagyobb bajára készültek; az Anna nap nagy ünnep mindig a fürdőhelyen. Rettenetes nagy kérdés várt megoldásra: ki legyen a bálánya. A sok nagyságos és méltóságos asszony között nehéz volt a választás, de egy a legszebb mégis csak a fehér asszony volt. Egy csomó párbaj és duzzogás után abban állapodtak meg, hogy a lady patronesse mégis a fehér asszony legyen.

Időközben azonban történt valami. A fehér asszony táviratot kapott, hogy »Ő« jön, külön vonaton. És jött is.

Gavallérosan kifizetett mindent, csak ugy szórta a borralalót, s pusztultak a pezsgős üve-

azon csufos ítélet, melyet a tanítószakra ráhuzni magát bárki feljogosítottnak érzi.

Azért is először nézzük meg közelebbről, mi az állami iskola? Aki elfogulatlanul akar ítélni, az elismeri, hogy az ez időszakban a nép szemében még mindig — nagyon kevés kivétellel — a testén egy idegen test, melyet, a hol már régebb idő óta van is, szívesen levakarna magáról, ha a finánciális ereje megengedné. A hol elfogadták: a rábeszélés, végnélküli parlamentirozás, többször a korteskedés és mindig a keserű harc szülte; (nem igaz ez?) a hol kérték vagy kérik: ott a nagyobb terhektől való szabaddulás reményében mozdult meg érte a tömeg, de szoros értelemben vett lelkesesédből — sehol. (Ezt ilyen kategorice nem lehet minden állami iskolára kimondani. Szerk.) Nagy mondás, de így van! Vagy talán másképp áll a dolog? A nép szemében ez egy rideg intézmény; olyan, mint a híthű katolikusnak a kálvinista vallás. E tény — mert hogy így van, az bizonyos — nem lehet, nem szabad mellőzni senki fiának. E viszályt vagyok bátor figyelembe ajánlani mindazoknak, kik tulszigorú kritikuskok módjára már most kezdik hangoztatni ez iskolák s tanítók működésével szemben. (Ismerek sok állami iskolát, a melyre a nép büszke, emellett szereti és tiszteli is. Rendesen a tanító iskolai és iskolán kívüli működésétől függ, hogy az iskola népszerű legyen. Szerk.)

A míg népünk tehát huzódik tőle, a míg a legtapintatosabb tanítók működését is kancsal szemmel kíséri, szóval: míg ebbe az iskolába bele nem melegszi, addig különösebb jövője nincs, nem lehet; mert az igazi eredmény, mint tőle várunk. kétségessé válik. Ezt az antipathiát, ezt a kételkedő fogadást kell tehát megszüntetnünk s akkor a teljes siker sem fog elmaradni.

De erről jövőre!

gok, mert hát az angol ritkán mulat, de akkor nagyot.

A fehér asszonyt és az aranyos babát elvitte magával. Prűszkölt, száguldott a gyorsvonat idegen tájak felé, magával vivén egy milliomos játékszerét, egy csomó ember bálványát s egy anyai szívet, hogy azután elrejtse egy ragyogó fészekbe, a halandók szeme elől, a világ valamelyik sarkában.

A fehér asszony szeméből pedig néha kicsordul valami, mikor egy csendes, tiszta két szobás lakásra gondolt, s az egyszerű csipkefüggönyökre, miket ő himeztetett, egy egyszerű, csupa szív emberre, aki napokon át, talán még most is rendezgeti a dübörgő vonatok irányát.

S az a másik hidegen bámult kifelé az elmaradozó hegyekre, rónákra, s millióira gondolt, meg arra, hogy milyen toaletten fog a fehér asszony a broadway-streeten járni . . .

* * *

A frankfurti pályaházban erősen megkondult a jelző hang, az érkezési oldalon egy tilosba állított vonatba ütközött az orient-express.

A fehér asszony kirepült a vágányokra, bárszonyos karjairól lehorzsolódott a bőr. Az angol azonban iszonyuan el volt lapitva, s nagy, üveges szemével nézett a tulvílagra.

A fehér asszony sietet beperelni a vasutársaságot 500.000 frank kártérítésért és egy hét múlva lady patronesse vált a kies fürdő Annabályn.

A lóherések és luczernások javításáról.

A takarmánytermelés fontosságát gazdaközönségünk mindinkább elismeri. Ott hol eddigelé kizárólag a természeti rétek és legelők adták az állatok eleségét, jórészt eke alá kerültek a földek s a takarmányemüek mesterséges termelését karolták fel, mert nyilvánvaló, hogy a takarmánytermesztés e nemével sokkal inkább képesek vagyunk a helyes, az okszerű gazdálkodás okszerű követelményeinek eieget tenni.

Az első lépés tehát megtörtént arra nézve, hogy mezőgazdasági üzletvitelünk helyesebb irányba tereltesse. Sajnos azonban, hogy az elsőt nem követi a többi, sőt még az első sem részeseül oly méltánylásban, mint a minőben részeseülnie kellene.

A mesterséges takarmánytermelés nálunk még igen sok kívánni valót hagy hátra s különösen a lóhere és luczerna termelés terén.

Törvényhozásunk igen helyesen gondoskodott az 1894. évi 12. törvéycikkben arról, hogy a lóhere és luczerna termékek biztonsága csorbát ne szenvedjen. Kimondta, hogy a lóhere és luczernamagot, ha ha azok nem teljesen arankamentesek, forgalomba hozni tilos. S mégis mit tapasztalunk. Minden vármegyében akad egy-két jóraváló, lelkiismeretes kereskedő, ki a gazdák érdekét szíven viselvén, állami szakközeggel: a vetőmagvizsgáló állomás kiküldöttjével vizsgálattja lóhere és luczerna készletét, azok arankatartalmára vonatkozólag, s a mennyiben arankásnak bizonyulna, további tisztításnak veti alája; a többség azonban ignorálja a törvényt, s mint eddigelé, ugyezentul is megvásárolván a nyersárut, azt minden további tisztogatás és vizsgálat nélkül bocsátja áruba. A gazdák pedig vásárolják szívesebben, mint a hivatalos megvizsgált magot, mert métermázsája pár forinttal olcsóbb, de nem gondolják meg azt, hogy e takarékoskodással, százszoros kárt szenvednek, mert elvetvén a nyersárut, azzal egyidejüleg az arankát is a földbe hozzák s gondoskodnak arról, hogy lóherésük és luczernásuknak meg legyen a szipolyozája.

Nem eléggé figyelmeztethetjük tehát gazdáinkat arra, hogy tartózkodjanak a hivatalosan meg nem vizsgált takarmánymagvak vásárlásától, s csakis állami vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárolt magot vásároljanak, mert ez az egyik eszköz arra nézve, hogy a lóherések és luczernások termését javítsák.

Egy további fegyver a tápanyagviszaporítás helyes keresztülvitele: s erre vonatkozólag a következő tanácsokat adjuk: nitrogéntartalmu trágyát a lóhere és luczerna alá ne adjunk, mert az kárbavesztett pénz, a mennyiben e növények nitrogénszükségletüket részint a magban felhalmozott tartalék anyagból veszik, részint a föld salétromsavas sóiból, részint a levegőből. Sokkal czélszerűbb e helyett foszfortrágyát használni és pedig lóherénél kat. holdanként 35—45 kilogramm vízben oldható szuperfoszfátot, a luczernánál pedig 250—300 kgr. thomas-salakat; utóbbinál, ha az homokot nagyobb mennyiségben tartalmazó talajon termeltetik, még holdanként 30—35 kgr. kainitot is adhatunk.

Ha a termelés kötött agyagtalajon történne, ugy igen jó hatást tehet az égetlen, porfinomságú gipsz is, melyből holdanként 1—2 q-t. szórva el nyirkos időben s táp-

anyagdos talajon, a tápanyag felvételt nagyban előmozdítja.

S végül megjavítjuk termésünket azzal is, hogy tavasszal, midőn a hólepel eltűnt már s talajunk jól felszikkadt, erősen megfogadjuk a hereféléket, hogy ezáltal gyökzörzseiket megsértve, azokat új életre ébreszthessük.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hivatalvizsgálás.** Tóth László a n. kanizsai törvényszék elnöke f. hó 17-én Perlakra érkezett a kir. járásbírósi hivatal megvizsgálása céljából.

— **Athelyezés.** Borsos István csáktornyai illetőségű m. kir. államvasuti elüljáró CameralM-oraviczáról Zsabna-Szent-Ivánra (Belovár mellett) helyeztetett át.

— **Szabadságolás.** Hilbert József perlaki kir. aljáróbíró betegsége folytán hosszabb időre szabadságolást nyert.

— **Esküvő.** Weber József csáktornyai vasuti alkalmazott ma délután tartja esküvőjét Jendl István zrinyi-külvárosi lakos kedves leányával, Mariska kisasszonnyal.

— **Megjutalmazott tüzoltó.** Annak idején közzöltük, hogy Kipke István bádogos mester, tüzoltó, az augusztus hó 16-án özv. Bisztróvcics Antalné felszerében keletkező tüzveszélyt gyors közbelépése által csirájában elfojtotta, de alkarján súlyos égési sebet is szenvedett, miert is őt a tüzoltó parancsnokság jutalmazásra ajánlotta a Magyarországi tüzoltótestületek segélyző szövetségének. A napokban érkezett meg a válasz, mely szerint Kipke István tüzoltó 20 frt jutalomba részesítettet az Első Magyar Általános Biztosító-társaság részéről.

— **Istenítisztelet.** Boskovics Román károlyvárosi gör. keleti tábóri lelkész f. hó 22-én a csáktornyai lovassági laktanyában a gör. keleti vallásu katonák részére istenítiszteletet tartott.

— **Halálozás.** Kovacsics Józsa csáktornyai lakosó élete 31. évében, hosszu szenvedés után meghalt. Nyugodjék békében!

— **Sikerült vizsga.** Viasz Nándor megyei állatorvos a napokban Budapesten az állatorvosi tiszti vizsgálatot sikerrel letette, távolléte alatt Lange Kelemen perlaki állatorvos helyettesítette.

— **Községi elüljárósági gyűlés.** Községi elüljáróságunk f. hó 21-én gyűlést tartott, melyen következő, a közönséget érdeklő tárgyak fordultak elő: 1) Özv. Mekovecz Róza 2 frt havi segélyt kap. 2) A csáktornyai bevonnult ujonczok 4 frt zsebpénz utalványozását kérték, miután azonban erre fedezet nincs, s kérésük különben sem jogos, a kérényezők elutasítottak.

— **A pécsi posta- és távirtd igazgatóság** intézkedése folytán a csáktornyai posta- és távirtd-hivatalnál a sürgönyök és expresszevek kézbesítése kerékpáron történik.

— **Pályázati határidő.** A csáktornyai-külfárai nyugdíjazás folytán üresedésben levő körjegyzői állásra hirdetett pályázat novem-aer hó 16-án lejár.

— **Meghívó** A Szombathely-egyházmegeyi r. k. tanítóegyesület alsó-lendvai köre öszi gyűlését 1899. évi november hó 4-én tartja Alsó-Lendván, melyre az egyesület pártoló-és rendes tagjai, valamint a tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. T á r g y o r o z a t: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati tanítás. 3. Elnök választás. 4. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 5. A központi egyesület jegyzőkönyvének felolva-

sása. 6. Elnöki jelentés. 7. Dolgozatok felolvasása: dr. Józsa Fábán körorvos felolvasást tart az iskolák egészségügyéről, Horváth János pedig a gazdasági ismétlődő iskola keresztülvitele s a népiskola reformjáról. — Kéretnek a tagok, kik ezeken kívül még valamely dolgot óhajtanának felolvasni, ezen szándékukat az alelnökkel minél előbb, de mindenestre még a gyűlés előtt tudatni sziveskedjenek. 8. Pénztárnok jelentése az országos és egyházmegyei segélyalapra befizetett tagdíjakról Egyesületi tagdíjak beszéde. Pénztári számadás átvizsgálása. 9. Néláni panaszok és indítványok tárgyalása. (Írásban adandók be.) 10. Új tagok felvétele. 11. Jövő körgyűlés helyének meghatározása. 12. Elnöki bezáró. — A gyűlés előtt d. e. 9 órákor szent mise lesz a várkópolnában. Kéretnek a tagok minél számosabban megjelenni. — Alsó-Lendva, 1899. évi okt. 19. Koller Ferencz alelnök.

— **Ifjusági önképzőkörök.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet ifjúságának »Önképzőkör« Tömör Boldizsár tanár elnöke mellett f. hó 1-én tartotta szokásos alakuló gyűlését, melyen a tisztikar következőleg alakult meg: titkár Sebestény János IV., jegyző Simoncsics László IV., pénztáros Simon Sándor IV., ellenőr Bognár Kálmán IV., könyvtáros Vecsey Gyula IV., II. könyvtáros Illés Sándor III., II. jegyző Szabó János II. éves tanítónövendékek. Bíráló-bizottsági tagok: Albrecht István IV., Marton Vincze IV., Sömen Győző IV., Berger Nándor III., Trebiczi József III., Balog Zoltán II., Gyurcsa Béla I. éves tanítónövendékek. — Az áll. polgári fiúiskola »Zrinyi-Önképzőkör« alakuló gyűlését f. hó 7-én tartotta meg. A kör elnöke Pálya Mihály polg. isk. igazgató, vezetője Pastinszky József polg. isk. tanár, I. jegyző Nágeli Rudolf VI. oszt., II. jegyző Klein Vilmos VI. oszt., titkár Heinrich Andor VI. oszt., pénztáros Baán Ernő VI. oszt., gazda Mráz Kálmán VI. oszt., h. gazda Németh Győző VI. oszt. polg. isk. tanuló.

— **Népies gazdasági előadás.** Folyó hó 22-én délelőtt Gyulay Károly gazdasági tanár Légradon a róm. kath. iskola helyiségében gazdasági előadást tartott a vértét, a kukoriczamatoly irtásáról és a szőlő lisztharmat betegsége ellen való védekezéséről. Az előadást a jelenlevő szépszámú gazdaközönség nagy figyelemmel hallgatta végig. Meglátszik, hogy Légrad lakosságának a nép érdekeit, boldogulását lelken viselő vezetői, jegyzője, lelkészei és tanítói vannak, kik az ilyen népies előadások fontosságát méltányolva, az azokon minél nagyobb számban való részvételre buzdítják hűveiket, maguk járván elől jó példával.

— **Vármegyénk virilistái vidékünkéről.** Gróf Festetics Jenő Zalaújvár, Tamás Ádám Letenye, Csesznák József Perlak, Morandini Bálint Csáktornya, Varga János Periak, Peczek György Túske-Szent-György, Neumann Miksa Csáktornya, Ziegler Kálmán Csáktornya, dr. Krasovecz Ignác Csáktornya, Filipics Lajos Dráva-Vásárhely, Szabó Imre Alsó-Pusztafa, Wollák Rezső Csáktornya, Gadó Mátvás Légrad, Benedek Ede Csáktornya, Kollay Remus Bottornya, Neumann Mór Csáktornya, Nuzsy Mátvás Csáktornya, Molnár Elek Csáktornya, Zakál Henrik Csáktornya, dr. Kemény Fülöp Perlak, Eisler Károly Mura-Vid, Berk Félix Belicza, Golub János Mura-Vid, Fischer Dávid Mura-Szent Mária, Rosenfeld Alajos Csáktornya.

— **Követésre méltó példa.** Néhai Koczeth Mátvás, volt csáktornyai kir. aljárásbíró legutóbbi bellatineci lakos, hazafias és nemesen

érező lelkét mutatja meg vegrendeleiben, melynek egyik pontja így szól: »En Koczeth Mátvás ezen vendvidék szülőltje, éltem itt napjaimat, mint a magyar haza polgára; én látom szükségét annak, hogy népünk az anyaország nyelvét elsajátítsa, beszélje és vele boldoguljon. E szempontból a bellatineci, cserencsói és túskezeri iskolák számára 100, azaz egymászt forinttal alapítványt teszek oly kikötéssel, hogy ezen tőkének megfelelő és törvény szerent kezelendő kamatot minden év karácsonyi ünnepélyé alkalmából az iskolázás gondnoksága ossza szét a vendajku, de a magyar nyelvben szép sikert mutatott tanulóktól — érdem szerent.«

— **Virilisták névjegyzéke.** Csáktornya nagyközség legtöbb adófizetőinek névjegyzéke 1900. évre: 1. Gróf Festetics Jenő Zalaújvár 2252 frt 10 kr. 2. Ifj. Neumann Miksa kereskedő 715 frt 06 kr. 3. Dr. Krasovecz Ignác orvos 620 frt 70 kr. 4. Scheffer Rezső kincstári szállító 593 frt 03 kr. 5. Ziegler Kálmán kir. közegező 446 frt 84 kr. 6. Szt. Ferenczrendű zárdá 436 frt 36 kr. 7. Wollák Rezső ügyvéd 326 frt 60 kr. 8. Friedl János vendéglős 320 frt 20 fr. 9. Hochsinger Sándor kereskedő 308 frt 46 kr. 10. Antonovics József vendéglős 292 frt 94 kr. 11. Molnár Elek ügyvéd 287 frt 58 kr. 12. Nuzsy Mátvás mészáros 285 frt 13 kr. 13. Özv. Vutsák Miksán háztulajdonos 257 frt 98 kr. 14. Csáktornyai Takarékpénztár 237 frt 39 kr. 15. Kohn Hermán kereskedő 223 frt 89 kr. 16. Déli vasuti társaság 205 frt 82 kr. 17. Zoszoly Ferencz háztulajdonos (Varasd) 201 frt 89 kr. 18. Mayer Salamon kereskedő 200 frt 97 kr. 19. Szeivérth Antal vendéglős 198 frt 68 kr. Póttagok: 1. Szakonyi Zsigmond mérnök 189 frt 40 kr. 2. Baumhack Frigyes vendéglős 178 frt 60 kr. 3. Özv. Szy Sándorné 168 frt 60 kr. 4. Rosenberg Lajos 166 frt 67 kr. 5. Heinrich Miksa kereskedő 159 frt 50 kr.

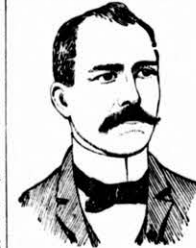
— **A »Muraszombat-járási általános tanítóköre«** f. 1899. évi okt. hó 19-én Muraszombatban, az állami iskola egyik tantermében tartotta öszi körgyűlését. A rendkívüli érdeklődés mellett lefolyt gyűléssel kapcsolatban 7 tanítót névszerint: Takács R. István muraszombati állami, Vucsák Sándor urdombi állami, Hunyadi Nándor kölhüdi állami, Láng Ignác barkóci állami, Kolossa Ferenc mezővári állami, Fliszár János tót-keresztúri ev. tanítókat 25 éves működesük alkalmából, nem várt szép ovációban részesítették.

— **Zöldtrágyázás keresztülvitele.** A zöldtrágyázás különösen Németországban nagyon elvan terjedve. A mi szárazabb klímánk alatt azonban nem mindenkor sikerül, azért soha sem jó a zöldtrágyázást nagyban, hanem mindenkor csak kicsinyben kezdeni, főleg homoktalajokon. A kísérleteket 1–2 holdas parcellán, de lehetőleg a gazdaság több részében. E kísérletek a szerent változhatnak a mint a gazdaság ugart tartó vagy nem, s amint a talaj mérszűd vagy nem. A mérszűd és ugartartó homok gazdaságokban a zöldtrágyázás leegyszerűbb módja nálunk, hogy az ugart megelőző kalászos alá m. holdanként 1 mm. szuperfoszfátot s 3 mm. káinitot szórunk el és tavasszal, ha az illető kalászos tavaszi, 15 kg. nyulszapukát vetünk el; a kalászos lekerülése után indul a nyulszapuka fejlődésnek és a következő év június havában lesz alszántva, mikor is a rozsvetés idejéig kellőleg elkorhad. Ha a talaj mérszűd, akkor az ugarnak szánt területre hintjük el tavasszal a mütrágyákat és sárgacsilagfürttel vetjük be, melyet július vége felé alszántunk. A sárgacsilagfürt április közepe táján vetendő el. Ha pedig ugart nem tartunk, akkor augusztus elején kell szuperfoszfátot és káinitot elhinteni s e hó vége felé $\frac{1}{3}$ rozs és $\frac{2}{3}$ szűszös búkköny keveréssel bevetni. E keverék május folyamán szántatik alá és még ugyanazon évben az illető területen csalamádé, esetleg korán érő tengeri termelhető.

— **Kelet befolyása Görögországra.** Sokan és sokat irtak már kelet befolyásáról a görög műveltségre. Sohasem volt nagyobb ez a hatás, mint Alexandros halálakor. Világos magyarázata van ennek a hős vezér nagy hadjárataiban. Halála után átalakult az egész görög nemzeti szellem. A görög vallás alapjai gondolkodó és nem gondolkodó emberekben egyaránt közel voltak már az összemúlás. Demetrios Poliorketes isteniesé bizonyítja ezt legszembeütőbben. Irodalmilag e bomlás Eumeros († 297) munkájában nyilatkozik legelőször, a ki szerint a görög istenek, maga Zeus is, voltaképpen regei élt emberek. nagy hódítók, vagy az emberiség nagy jötevői, kiket a közfelfogás csak később tett meg nemzeti istenekké. Eumeros e tanai nem a műveltetlen néptömegek boldogítására voltak, azt csak végképpen megosztották naiv hitétől, a nélkül, hogy biztosabb támaszt adtak volna neki, hanem nagyon hasznára váltak a monarcháknak, kik e szerent ugyanazon a jogon lehetnek istenek, mint maga Zeus. A köznép így egyre jobban átadta magát a már addig is nagyon divatos, és a növekedő keleti befolyás útján most még inkább elterjedő keleti szertartásoknak; a kis-ázsiai városokban formszerű keverékvallás vált uralkodóvá. A különböző vallások és műveltségek e találkozásáról e képsősön hatásától igen édekesen ír a Nagy Köpcs Világtörténet most megjelent 40. füzeté, mindig szem előtt tartva a néprajzi és néppszichológiai városokat. A görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára díszes félbörköttesben 8 frt; füzeteként is kapható 30 krajczárjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

ATAXIA.

Már e szó etimológiája is eléggé elárulja, hogy ez a borzalmas, eddig gyógyíthatatlannak hitt betegség hogyan bűnik el áldozatival. A test funkcióinak megszűrése. Minden mozgás rendje és szabályszerűsége megszűnik; a beteg olyan, mintha szélvész érne és mintha béna volna, mely betegség különben csak létszólagos. Gyakran a szemizmok is baj éri és a látás gyöngül, ledögáladom, gyomorhaj támad és bizonyos izmok egészen elhalnak. A mikor a beteg fekszik, megvan izmának ereje, de ha áll, akkor mozdulatait nem tudja úgy összeegyeztetni, hogy meglegyen a kívánt hatásuk; talpát erősen odaúti a földhöz és mindenbe beleütözik. Szürkületek egyáltalán nem tud járni. Ha szemét becsukja is, lábszárát egyúvé illeszti, elveszti egyensúlyát és előre bukik. Teljes kifejlődésekor az ataxia a legnagyobb veszedelembé dönti áldozatát. Fájdalma növekszik, a villámgyorsasággal jelentkező fájdalom mint rövidbe időközben lép föl és gyakran gyomorfájás kíséri. Végül megbetegszik a velt is és a szerenséten ember a halálé. Az ataxiának ezek a szimptomái. Okvetlenül szükséges, hogy e borzalmas betegség ellen alkalmas szert használjunk; a következőkben elmondjuk Leroy Konstant ur esetét A astines-ban, Sablé mellett, Franciaország. Sarthe-Departement) az ő megmentője a Pink-pilula volt.

Két év óta, írja levelében, olyan betegség győrt, melyet egy orvos sem tudott meggyógyítani, sem enyhíteni. Egy füzet, mely a Pink-piluláról szólt, ismét reményt adott nekem, és e reményemben nem is csalódtam. Ataxia győrt, tizenöt hónapig feküdtem, nem tudtam mozogni se a kezemet, se a lábamat, jobb szememmel már nem láttam és nem tudtam mozogni. Követtem az elírt gyógyító módot és ma újra tudok dolgozni és egészséges vagyok. Ismerőseimet, a kik már egészen elszórtak attól, hogy engem járn lássanak, rendkívül meglepte a változás, melyen keresztül mentem. Az izmok erősítésével gyógyították meg a Pink-pilulát ezt a betegséget, valamint azzal, hogy új erőt adtak a vérnek és kétséget sem szenved, hogy éppen ez a hatásuk más, kevésbé veszedelmes betegségnél is, minő például az idegesség, sárgaság, verszégység, tuleróletés stb. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi forráktól: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF
Kiadó és laptulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj: koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Vrtlarska izložba.

Tezka meštija je denes gospodariti. Denešnje dane drugo ne dela gazda, nego se samo bori proti vidljivim i nevidljivim neprijateljom rastvinah gospodarstvenih. Već ne jedenput smo rekli, da kaj mora gazda učiniti, da med tulikami nevoljami bude ostal na svojem mestu: Nezdavnja smo jedno drugo povedali, da se gazda mora i prama manjšimi vrstmi gospodarstva obrnuti, pak se trsiti, da mu plod bude svakojački, tak da ako naprimer pšenica nedonaša dohodka, donasa drugo.

Dužnost je vezda malog gazde, da se k vezdašnjim okolnostjam zna držati. Evo, minister gospodarstvenih poslov se već čez ljeta trsi, da malim gazdom pri tem pomore. One vnoge naredbe, kojim je cilj, da mlecnogospodarstvo, sada povanje, vrtlariju, čmelariju, mladino-povanje i više zapuščenih vrstih gospodarstva umnožava; to jedino sve je zato, da se mali gazda prvič u vrstih gospodarstva i da si sam sebi zna pomoći.

Samo čitajmo onoga govora, s kojim je gospon Darányi Ignác minister poljodelavskih poslov ove dane odprl vrtlarsku izložbu u Budimpešti. Najdemo tu opomenu, da mali gazda naj u ruke mu zeme i povanje sadovoga drēva i vrtlariju. Ali najdemo u tem i svedočbu, da država sve mogučno učini, da mali gazda more vrtlariju tirati. Moremo čitati z ovoga govora, da kaj sve ni se dokončalo

do vezda, da se vrtlarija i povanje sada podpomože, vezda samo od mali gazdov stoji, da si sve ove naredbe na hasen znaju obrnuti.

Vrtlarsku izložbu je minister već 7-oga oktobra odprl. Ova izložba je vredni par svededinskog zemljogospodarstvenoj izložbi. Obedvoje svedočuju naše napredovanje. Ove svedočuju, da na mestu gospodarstva tvrdo stojimo, ali i opominjaju nas, da nesmemo sad popustiti marljivost, nego dalje se trsiti.

Letošnju vrtlarsku izložbu je Orsačko-Magjarsko vrtlarsko društvo načinilo, izložbi je patrobuš bil nadvojvoda József. Više dvesto njih je, koji su u izložbi delnici. I sam kralj je med njimi. Njegva dvorska vrtlarija je krasnu rastvinu poslala. Nadvojvoda Augustin József, Széll Kálmán ministerski predsjednik, Darányi Ignác minister poljodelavskih poslov, vrtlarska škola i poljodelavske škole su jedne od drugih lepšega sada predložili. Već v ovi izložbi se spunila želja ministra, da po jedni-jedni strani se trsimo kak najbolje jedne fajte i to izvrstnog sada povati.

Naj prečita svaki gazda reči gospona ministra zemljodelavskih poslov, koje je pri odpiranju izložbe rekel:

»Zmed gospodarstvenih vrstih čim bolje poče napre dohadjati vrtlarija, jer samo s plodom našega gospodarstva se težko gori zdžimo, zato se i čim bolje moramo trsiti na takve vrsti gospodarstva, da si gazda

more priskrbeti onoga dohodka, koj, da se more gori zdržati, sigurno mu je potreben. Či pak kaj, tak najprvič vrtlarija i sve, kaj sa tem skup spada, (sadovej, čmelarija) je na to, da siromaku, malomu gazdi pomore. Veseli znak je, da znovič vrtlarija poče gore iti. Ova izložba, koju je marljivost Orsačkog-Magjarskog vrtlarskog društva skup spravila, bude sve to svedočilo.

Ali još i drugo veselo znamenje svedoči to — veli na daljeminster. Pribavljenje čepov je tak silno, da smo čez kratki par ljet morali čepne vrte podorati dati i vezda nam je 200 mekot u rukami. Ufamo se, da bude za par ljet i hasen iz ovih vrtovej i čez ljet budemo vnogo čepov mogli razdeljiti. Ali ovdj nesmemo postati, jer bezkrajno je ono polje, koje pred nami stoji, pak mislim, da čim-čim bolje se povekšavajuću potreboju niti nebudemo mogli zadostiti.

Ali ima i jedno veselo znamenje, a to je, da doklam predi su osobito kre putah, posadjena drēva kvarili i uništili, — tak do vezda komaj nekaj procentov je, kaj se tak uništili. To najprije ne stražarom i logarom moremo zahvaliti, nego, da se naš puk pobolšava u misljenju, da mu se dobro čustvo prama sadovnom drēvu povekšava i da sadovno drēvo, koje je kre putah sposadjeno, v celim puku branitelja najde.

Jako zločesto je bilo to dosada, da svaki se samo sa tem gizdal, ako je u vrtu čim više vrsti sadovnoga drēva imal.

Z A B A V A

Jeli su se umrvši kada povrnuli?

I.

Predmet ovoga pitanja je stvar, koja nas vmrtelne mora vrlo zanimati, te s kojoj je često i puno govora a kod vjerujućih i nevierujućih se na razni način tolači. Ja najme mislim pitanje: Jeli se je već tko od onih povrnul, koj je umrl i koj leži tam na groblju pokopan? Kak se na to pitanje ima katolik vladati? Jeli je moguće, da se mrtvi komu izkazu? Jeli imamo vrhu toga viero-dostojna izvješća?

Pazite! Ovdje se neradi o tom, jeli ima dobrih i zlih duhovah; jer da dobri duhi, t. j. angeli i zli duhi t. j. vrangi obstoje, to je nauk katoličke viere, a tko nedrži, taj prestage biti kršćenikom katolikom.

Moje pitanje niti o tom negovori, jeli se dobri i zli duhi ljudem kada izkazuju, jer i to mora svaki, polag svedočanstva svetoga pisma za stalno držati; moje današnje pitanje se vrti lih oko toga, jeli su se ljudi, koji su već umrli, ljudem, koji još živu iskazali, jeli su takova izkazanja moguća i jeli su dokazana. Moji vredni katolički čitatelji neka si vrhu toga račun dadu i neka

imalu svoje posebno umienje, akoprem se to pitanje u stanovitih izobraženih krugovju za praznovierje drži.

Jedan izmedju najnovijih filosofah, Schopenhauer, je u svoje najnovije vrieme poveču razpravu o izkazanju duhovah pisal i isto podpuno priznal. Görres isto tak. Professori medicine, n. pr. doctor Ringseis u Monakovu, su o takovom izkazanju duhovah osviedočeni. Jedan od najoštrounnijih spiteljah niemačke, Lessing, tvrdi, da su sve tvrđenje, kojimi se hoće dokazivati, da takova izkazanja neobstoje, nelogične, to jest nepromišlene, koje ništa nedokazuju.

Kaj nam vrhu toga poveda sveto pismo? Učeni benediktinski abaš Dom. August Calmet piše o tom u svojoj glavovitoj knjigi »vrhu iskazanja dohovah« sliedeće:

»Pošto nas viera uči, da je duša čovieka neumrla i da, kad tielo ostavi uvijek još obstoji, a Jezus Kristus je ovu dogmu proti Sadduceancnom dokazal, anda neima nikakovih potežkočah za vierovati, da se ista nebi mogla dozvolom božjom, živućem izkazati. To je već za života Kristuševoga bila židovom poznata stvar i za istinitu uzeta. Zveličitelj ovu dogmu nije nikada opovrgval; on nas je samo počudil, da duhi pri svojem navadnem izkazanju nemaju kosti

nili mesa, kak je on pri svojem gorestajanju imal: »Spiritus carnem et ossa non habent, sicut me videtis habere.«

Ako se Kristuš poslie gorestajanja nebi tielom apostolom izkazal, kada je i nevierovanoga Tomaša pozval, da opipa njegove rane, tak svako drugo izkazanje njegovo nebi bil nikakov dokaz, da se je izbilja od mrtvih stal, jer duh se more izkazati, dok tielo u kojem je prije stanoval, u grobu trune.

Apostoli nisu dvojili o mogućnosti izkazanja duhovah, kada su videli Zveličitelja na jezeru Genezaret proti njim dohadjati; oni su iz početka mislili, da je samo njegov duh. Kada je sveti Peter pomoćju angela iz tamnice izašel, te je na vratih kuće, gde su bratja bila sabrana, pokućil, mislija je služkinja, koja mu je vrata išla odpirat, kad je sačula Petrov glas, da je njegov duh ili angel, koj je njegovu peršonu i njegov glas preuzel. Bogali razsipnik, koj je u peklju garel, prosil je Abrahama, da Lazara na zemlju k njegovoj braći pošalje, za da je od pogibelji odvrne, da i oni u tu veliku nesreću nepadnu. Ovi svi su anda sigurno vjerovali, da se duše mogu na zemlju povrnuti i živućem se izkazati.

Kod preobraženja Kristuševoga je došel

Ja tak mislim, da v ovim poslu je vesda promenljivost nastala, pak ja sem sam imel dužnost opomenuti skupčinu vrtlarsku, da sadovne fajte čim na menjši broj da done-seju, da malo i dobroga fajta sada si mo-remo pribaviti.

Da pri povanju sada ostanem, ja tak mislim, da malo plemenito veselja ga i komaj je dražši hip, neg kad človek prvič košta onoga sada, kojega je rodilo ono drev-koje, koje je sam sadil. Tak je i na svetu. Koji se za jeden cilj boriju, onim nije vekšni dar, neg kad vidiju, da se njim je želja spunila. Sa tem vrtlarsku izložbu za odprtu kažem!!!

Kak si moremo dobro sēme pribaviti?

Na kakvoču semena — žalostno je, gazdi ne imaju velike brige. Vnogi su se osvedočili već, da ljēpo sēme, koje prigovora ne ima, nē samo da pomnoži plod, nego i pomnožavljje zmečav hektoliternu.

Vredno je anda, da od semena, najme pak, kak si je moči dobro seme pribaviti, jedno-drugo povemo.

Ako hoćemo dobro sēme dobiti, moramo i na žetvu nekaj dati. Za mlin pšenicu moramo još onda požeti, gda, ako zrno na dvoje pritrgnemo, je još malo mlečnato, ali za žetvu moramo čisto zrelo žeti, gda se najme zrno, ako ga pritrgnemo, melnato vidi ali još nije čista tvrdo.

Za sejati žito onda pred mlatenjem na škednju ostavimo, dok se dobro izšvica, i ako je samo moguće ne, sa mašinom, nego sa ručnimi cepi ga damo izmlatiti.

Još ni razvezane snope onda preobrnimo i još jedanput izmlatimo i na zadnje zvejam, kad budemo onda najlepše i najviše vredno sēme dobili, a malo vredno seme pak nutri ostane i potlam se more izmlatiti.

Sa mašinom mlačenu pšenicu dobro treba zprevetriti i opet zpremešati, da tak samo najlepše zni dojdeju za sejati.

Kada smo već zčistili sēme, vu žitnici ili na drugim veternim mestu ga rezpres-

trimo i dobro spremešamo, a žitnicu pak podjednim zračimo, jer se sēme samo tak more dobro posušiti.

Za takvo seme onda njemu priličnu zemlju hasnujmo i ovu kak najbolje obdelamo, hušja je lehka; za sejanje pšenice težeše zemlje hasnujmo, ako je moguće takve, vu kojimi je okopano silje bilo.

Pred sejanjem dobro obdarimo zemlju superfosfatom (delani gnoj), jer po ovim gnoju je sēme vnogo vekše i zmečav hektolitra je čuda vekša, kak da s stalnim gnojom ili sa drugim kakvim delanim gnojom gnojimo.

Sēme na široke rede nasejamo. Tak na priliku 15—20 cmtrov jeden od drugoga. Ako je već pšenica izišla okopamo nju jedno-dvaput.

Ako smo sve ove i od žetve goris-pomenute vu opazku vzeeli, sigurni moremo biti, da budemo tak dobro sēme dobili, koje nam ne samo da pomnoži plod, nego i vrednost.

Iz povesti Magjarske.

Dalje.

III. Ferdinand (1637—1657.)

Ferdinand akoprem je mirnoga ustva bil, ipak nije imel vnogo mira vu svojim 20 ljetnim kraljuvanju.

Kak je na tronuš stupil, je orsačko spravljiste zezval skup vu Požon, ali ovd su se velikaši vu veliko hrvanje pustili i proteštanti su izjavili, da na kraljevske reči tak dugo ne budu poslušali, dok njim ne budu svi juši njihove vere dani. Spravljiste se je bez sve svrhe razišlo širom. Ferdinand je obečal, da sve boće obdržati, kaj se proteštanov tiče, ali da su katoliki nekoje cirkve ni hoteli nazad dati proteštantom, su velikaši proteštantski prosili Rákóczy Györgya I. vladara Erdelja, da sa oružjem obrani prave proteštantov.

Rákóczy je pohasnuval priliku, koja se mu je ponudjala, najme je savez načinil sa Nemšku haračimi švedi i tak je sa velikom vojskom vdrl vu Magjarsku i osvojil celu gornju Magjarsku tjam do Požona.

Kak je Ferdinand počul, da je Rákóczy

vu Magjarsku vdrl, je 20 jezer vojakov poslal proti njemu pod vodjum Eszterházy Miklos nádorom, gdo je dober katolik bil i gdo je pisal Rákóczy-u, da bi rajši proti poganom išel kak proti svojemu narodu.

Med tem je i turk ne poslal pomoč Rákócyu, nego mu je na glas dal, da ako ne dene doli oružje, bude on sam vu Erdelj vdrl. Jer pak je turk veliku vlast imel vu Erdelju, zato je bez njegove dopusti niti Rákóczy ni mogel nikaj včiniti.

Rákóczy je anda pripraven bil na sklop mira, kojega su i sklopili vu Lincu na kraju ljeta 1645-ga.

Po ovim sklopu mira su proteštanti slobodno zidali cirkve i škole, zatem su slobodno hasnuvali zvone i cintore, popi i navučitelji se pretirati nesmeju; rečjom proteštanti su slobodu dobili svoje vere.

Zatem je Ferdinand vu miru kraljuval, a kad pak ga je i smrt njegovog sina, IV. Ferdinanda, gdo je 13 ljet bil star, kad je vumral, razžalostila, se je i on razstavil sa svetom. Za njim je njegov drugi sin Leopold, koj se je za popa školal, ali zbog smrti brata Ferdinanda je moral kraljem postati, stupil na tronuš Magjarske.

(Dalje sledi.)

Loparits.

KAJ JE NOVOGA?

Bitka vu Tranzvalu.

Južna Afrika je dalko od nas, ali ipak od one bitke govori vezda čeli svet, koja sada trpi vu južni Afriki med englezi i buri. Buri su hollandski poljodelavci, koji su pred nekojimi stotinami ljetmi ođišli vu Južnu Afriku i tam se nastanili. Tak pred četerdesetimi ljetmi su i englezi zahlepili na njihovu zemlju, zato su se ovi više na sever potegnuli i tu utemeljili Tranzval državu (orsaga). Okolo sedemstojezer burov stanuje vu Tranzvalu. Bur tuliko znamenuje, kak po našim muž.

Bur je gizard, on sebe nigdar nezove za hollandinca ili pak za tranzvalca, nego za seljaka. Po marofah živiju, marljivo gospodariju; — po njihovih varaših samo

i Mojžeš, koj je već više stotietja mrtev bil, i Elias na goru Tabor. Poslie smrti Kristuševe iskazale se se po ulicah u Jeruzalemu osobe već duže vriemena umrvše svojim poznancem.

Sveti Augustin je priznal, da su se mrtvi više krat živućem izkazali, povedali za miesto, gde im tielo leži i opet naznačili miesto, gde žele, da budu pokopani.

Sveti Ignac, biskup Antiochie, koj je godine 107 mučeničku smrt podnesel, izkazal se je svojim učenicom te ih je grlil i duže vriemena med njimi ostal, a kad su onda pričeli još zažanjati moliti, videli su ga na jedan krat u velikoj svetlosti.

Poslie smrti sv. Ambroza, u noči, u kojoj su neophite krstili, videla su mnoga, još nekršćena dieca svetoga biskupa, te su ga i svojim roditeljem prstom pokazivala, ali ovi ga nisu videli, jer kak njegov jedan učenik sv. Paulinus veli, nisu im oči dosta čiste bile. Sv Paulinus je opisal život sv. Ambroza, pak veli, da je sveti biskup na svoje smrti se u orientu mnogim osobam iskazal, šnjimi se Bogu molil i ruke im vrhu glave polagal; pak kad su onda u Milano (Mayland) gde je sv. Ambroz biskup bil, taj dogodjaj iz orienta pisali, izpostavilo se je, da se je on onde u onom hipu izka-

zal, kad je ovde umro. Ovi dopisi su se još za vrieme sv. Paulinusa čvali, iz kojih je onda on sva ova napisal.

U životu svetcev ima puno takovih izkazanah pokojnih osobah, pak ako bi mi se ih htelo po knjigah iziskavati i sakupljati, mogel bi vam šnjimi više godinah u »Murakózu« služiti.

Evodius biskup iz Uzala u Afriki, prijatelj sv. Augustina, bil je o skazanju umrvših osvedočen, on je nieke slučaje i sam doživel, koji su se za njegovog života dogodili.

Sveti Chrysostomus (Ivan) je u svojem prognanstvu one noči pred svojom smrtjum videl mučenika sv. Basilikusa, kak je k njegovoj postelji došel te mu rekel: »Nekloni duhom dragi brate Ivane, sutra smo skupa!« Ovo je Chrysostomus odmah u jutro svojim povedal, a sliedeće noči se je izbilja, bez da je bil bolestan, preselil na drugi svet.

Ovak se kroz sva stotietja nahadjaju, učeni, oštroumni i saviestno istinu ljubeči spisatelji, koji takove dogadjaje potvrđuju.

Od najveće pako važnosti za naše moderne neverovane Tomaše su sigurno tako zvani klassikeri, ako se ovi u obće mogu kakti sviedoki navesti. Ja hoću nekoje primere i iz njihovih krugov navesti.

Wieland, niemački spisatelj, sigurno povierljivi sviedok vrhunaravskih dogadjajah pripovieda sledeci slučaj:

Nieka pobožna gospa, luteranka, stanovala je sa svojim mužem u kući ne daleko od benediktinskog kloštra M . . . , jedan svećenik istoga reda bil je kučni prijatelj rečenih suprugah te ih je više krat i posiećival. Kasnije medjutim bude taj benediktinac u K . . . premiešten za da na tamošnjoj gymnazii kakti professor matematiku predaje. Godinu dana poslie njegovog odhodka, zbeteža pomenuta gospa; činilo se je, da bolest nije pogibeljna, ali ona je povedala unapried dan svoje smrti, pak je on dan izbilja i umrla. Prije smrti se je svojom svojom kćerju živahno bavljala, a okolo par noči se u postelji izpravila i rekla: »No, sad je već vrieme, da idem i patru (onomu benediktincu) zbogom rečem.« Na to se legne na drugu stranu te se je činilo, da je zadriemala. Na jedan krat se probudi, reče nekoliko ljubeznih riečih svojoj kćeri i premine . . . — Poslie se je izpostavilo, da je onu istu uru pater benediktinac u K . . . sedel u svojoj sobi kod stolca i jednu matematičnu zadaču riesaval, anda niti najmanje razpoložen za kakove vizie imati. O kakovom betegu svoje prijateljce mu nije

stranjske osobe i službenici stanuju. Stranjskih je u Tranzvalu mnogo, osobito od onih, kad su velike zlatne rude, znašli njih je iz celoga sveta mnogo se nastanilo ovdje, zveksinom pak englezi. Ovi su zahtevali, — da bi njim buri građanskoga juša dali. Ali buri to nisu privoljili, jer bi tak leško zgubili svoju slobodu. Rekli su englezom, da naj izvolju prije sedem ljet u orsagu stanovati, već budu onda dobili i građanski juš. Nad tem su se onda posvadili englezi sa buri. Vu stvar se je i Engleska zmešala, jer englezom je ne zrok građanski juš na svadju, nego ona množina zlata, koja je još u rudah, na to hlepju oni, da si ovu zemlju priskrbiju. Buri se harcuavaju za slobodu dakle pravično. Nebojju se, jer praviču i Bog pomaže. Pak moguće je, da za dobiju jer, kak znamo, su već jedenput pred petnajstimi ljetmi vitežko napokali engleze.

Zenitba Štefanie, udove pokojnoga princa Rudolfa.

Već z početka ovoga ljeta su govori oni, koji su u dvoru kraljevskim, od zenitbe Štefanie. Od kraja je ovaj glas med malo ljudmi bil poznat, pak vreme je trebalo, da dojde do novin. Pak da to nise odmah znalo, ima razlaganje v onem, da nigdo nije znal v prvimi meseci, kaj bude Njegvo Veličanstvo kralj rekel k tomu. Već je vu majšu bilo znato, da bu si Štefania princeza za muža vzela Lónyay Elemér grofa, s kojim se je još pred dvema ljetmi spoznala vu Londonu. Kralj se nije suprotivil dozvolju dati, ali prama ovomu je još v junius mesecu velika zdvojba bila. —

Lónyay Elemér grof je iz stare glasovite familie magjarske. Grofski naziv je on pred par ljetmi dobil. Ova zenitba je samo tak moguća, ako se Štefania odreče onih jušov, koji nju idu, kak princezu. Dovezda je, kak vdovica, imala čez ljezo od kraljevskog dvora 420 jezer; kad pak zamuž otide, samo 100 jezer frtov dobi od dvora na leto. Na svim ovim se zahvalila, takajše i od naziva »udova princessa« kojeg njoj je sam kralj dal posle smrti Rudolfa, se je odrekla,

jer kak žena grofa nemore ovu titulaciju imeti. Tak se čuje da grof, njezin zaručnik, gdo je 36 ljet star i protestant je, pristupi na katoličku veru. Dan zdavanja se do sada još za ziguerno nezna, ali to je znano, da bude v Engleskim na tihoma.

Zenitba Ferenc Ferdinanda.

Po više stranih govoriuju, da se princ Ferenc Ferdinand kani zeniti. Hoće si zeniti Chotek (Šotek) Žofiu groficu. — I to se čuje, da kći pokojnoga Rudolfa i vdovice Štefanie, koja je 17 ljet stara, hoće zamuž iti, pak da si hoće Roberta würtemberžkoga kneza zeliti. Jeli je to sve istina, ali nije, to još neznamo.

Sigurni razbojnik.

V Szolnoku su do vezda još nepoznati zločinci razbili žandarSKU kasu. Malo se nam to čudno vidi, ali ipak je istina. Jedno trideset—četerdeset žandarov je mirno spavalo v kasarnah, doklam su lopovi razbili kancelariju i kasu na dvor odnesli. Okolo petsto frtov vu vkrali iz nje. Samo v zorju je jeden zapovednik spazil, da ga kase něga i odmah je dal puhati. Žandari su pospani naprė došli, ali onda su već razbojnik dalko hodili.

Deca.

V Ungvaru je jeden vu tretji razred hodeći dečec z same detečje znatizeljnosti hotel probati, kak se čuli on, koga obesiju, pak se je zato vu škednju na jednu jaku špagovinu obesil. Sim-tam se je metal, bez, da bi si kaj mogel pomoći. Već mu je jezik vun visel, kad su ga spazili i oslobodili od smrti. — Drugi slučaj pak je još nesrećneši bil. V Uzsok občini su se deca s puškom igrala. Kokota je nekoji gori potegnul, ali ov je doli počil, puška se sprožila i kugla je prek jednoga poštmestrovog sina odišla, koj je odmah umrl.

Virtuzi.

Vnogiput se dogodi, kaj jeden a'i drugi mladić, da pokaže svoju jakost, takov čin napravi, kojega onda ili sa smrtjom ili sa betegom plati. Vu Székes-Fehérváru se dogodilo, da se je jeden mladić zavladal, da bude

jeden lagev meda gori zdigel. Gori ga je zdigel i dalje ga nesel, ali da je na kraj dvora došel, je doli hitil lagva, zlo mu je postalo i drugi dan je vumrl. — Vu Budimpešti pak se je dogodilo, da se je jeden slajfer zavadjal sa svojim pajdašom, da jeden liter ruma spije za fertalj vure. I spil je ruma, ali kak je zadnju kaplju pogutnul, doli se je zrušil i vumrl je. — A vu Németi zvanoj občini se je ravno tak zavadjal jeden mladić, da svoje pajdaše sve svlada i na zemlju hiti. Istina, zmetal je je sve doli, ali jako se je zmučil i nad nos i vusta se mu je zlejala krv. Zabavada je bila sva pomoć, drugi dan je vumrl.

Slotće.

Vu Szegedinu su zalostnoga dogodjaja vidli onut hodeći vu jednoj vulici stojećim stanu. Na sredini sobe je tvrda ležala jedna blėda žena. Poleg nje je čepelo jedno poldrugo ljetno dēte i žuhko se plakalo. Sigurno je gladno bilo malo stvorenje, pak niga bilo, gdo bi ga posluhnu. Jer dobra žena, koja bi mu pomogla, nije već nikaj čula; čez noć je vumrla sirota. Rósa Julia se zove i petdeset ljet je stara, ovo dēte, koje je sada verestovalo nad njom, je v doječbi držala pri sebi. Plač deteta je i susede opazne učinil i ovi su poglednuli nutri vu sobu, gde su mrtvog našli. Redarstvo je izragu držalo, ali nikakvu sumljivu okolnost nije našlo. Žena se je još na večer tužila, da nju hrbet jako boli. Mrtvo tēlo su odpeljali vu špital.

5 ljet star vužigač.

Iz Klopodie nam pišeju, da vu susednoj Ferendia občini je ogenj bil. Dudás Ferencza žena je zbog nečesa nabuhala 5 ljet staroga sina, koj je onda iz osvete vužgal škednja. — Ali nije dobro računat, jer su ga onda stopram još bolje zbuhal.

Male novosti iz Medjmurja.

Prepoved. Minister poljodeljvskih poslov je prepovedal, da se svinje iz sledećih mestah vu našoj okolici nesmeju vu trgovinu pustiti: Ferencfalva, Mikófa, Réthát, Bánok-Szt.-György, Egyeduta, Kutfej, Szécsi Sziget, Tót-Szerdahely. — **Zebra!** su vu Mura-Szt.-Mártonu za notariuša Földes Imru, gdo je do vezda kakti podnotariuš tam bil. — **Za navučiteljicu** su zebra! vu Alsó-Domboru Ruszák Reginu dipl. navučiteljicu. — **Molba za vućenje pletenja košbrah.** Preločko poglavarstvo je odredilo, da bude od ministra poljodeljvskih poslov prosilo dopust za vućenje košaro-pletanja. Poglavarstvo veli, da ga vnoo takvih stanovnikov, koji po zimi neimaju posla, pak bi si ovak i kruha mogli priskrbeti sa pletenjem. Mislimo, da bude minister posluhnu ovu molbu Preloka varaša i sa jednim velimo, da bi ova nakana za pėldu mogla služiti drugim selam vu Medjmurju. — **Vlovljeni tat.** Vukovics Adolf iz Macincah je već od zdavnja tiral tatbinu, svigdar sa dobrom srećom, ali ove dane se je ipak vlovil; najme od jednoga štajerca je vkral 48 frti ali su ga vlovili i prek dal štřigovskom žandarstvu. — **Smrtni udarec** Zadravec Pál iz Ligetfalva-e se je posvadjal sa ženom svojega vincellėra, pak ju je tak nesrećno vudril, da je ova od doblene rane vumrla. — **Vkral** je negdo vu Mura-Szerdahelju pri Počezec Ferenczu sa odpiraćom 300 frtov gotovih pezez. Tata išćeju.

bilo nikaj poznato, pak nije niti na nju mislil. Na stieni je u sobi visela pandora (muzikalni instrument na fermu kitare.) kojom si je češće znal vrieme kratiti. Na jedan krat začuje nekaj puknuti, kak da je odjeka (Resonanzu) na pandori puknula. On se trgne te se ogleda i prestrašen vidi pomeutoj gospodji posve sličnu bielu priliku, koja ga ozbiljno kratko vrieme k sebi stane se i ide poglednuti pandoru te najde, da je odjeka na njoj izbila puknjena bila.

Wieland o toj istinitoj dogodovštini piše podužu razpravu, najme pak razpravlja kak se je sve u istoj uri dogodilo a u velikoj daljnini, kak je najme gospa u M . . . ob pol noći umrla te se je u isto doba svomu prijatelju u K . . . izkazala. Wieland k-tomu veli: »Ako se ovakovi u ista vrieme događaji mogu slučaji nazivati, onda bi ja rad znal kaj se more ozbilnim događajem sa uzrokom i delovanjem nazivati.«

Člankom dra Wötzela: »Istinito izkazanje moje žene poslie njezine smrti« pri-nukan, pisal je Wieland razpravu: »Euthanasia, troji spomenki vrhu života poslie smrti.« Na koncu prvog spomenka piše: »Ti si mi dal priliku, da sam barem jedno izkazanje duha mogel navesti, pak sam se prije najveći protivnik duhov, poslie i sam osviedočil o istinitosti njihovog izkaza-

nja poslie smrti.« — Kad je poslie uslied toga bil dr. Wötzel od više stranih pozvan, da to izkazanje duhovah opozove, jer bi drugčije mnogi učeni ljudi morali svoj pojam o toj stvari posve zahiliti, ne samo da nije hotel dogodjaj opozvati, već je kod »preučenoga Concila sveučilišta Lipskog« zamolil, da ga za istinitost njegove pripoviesti izvole sudbeno zapriseći.

Moji vriedni čitatelji budu kimali glavami, pak si budu prišeptavali: »Čujes brate, Kollay ti se mota, pričel je pisat u naš Muraköz, da duhi hode okolo po noći — nebu dobro — pričeli su mu kotači u glavi brneti.« Ali draga moje braća, vaša tvrdnja nestoji, moji kotači u glavi redovitije funkcioniraju, nego bi i mnogi mislil, a ja nepišem ovde o noćnih strahah i sablastih, kak si to po selih puk međusobno pripovieda, ili bolje rekuć laže; već je pripoviedam o izkazanju umrvěih živim onak, kak nas viera učil te svaki vierovali mora.

Premetati ću još nekoje knjige, pak vam o tom u budućem broju Muraköza dalje pisati; zimski večeri su sada dosta dugi, pak čete imati vrimena za čitati a da vam bude zabavno, za to ću se čim bolje pobrinuti. —

Em. Kollay.

Vnoo pezeze si prišpara on, koj pri MAYER ŠALAMONU (drugač Hochsinger vu Čakovcu, poljeg kloštra) si priskobi štacunske potreboće. Pri njem je moći sve vu najfalešoj čeni kupiti, pokedob bude svoj štacun poljeg razprodaja, do kraja zaprl.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól frtig
Buza	Pšenica	8.00 —
Zab	Zob	5.20 —
Rozs	Hrż	5.00 — 6.00
Kukoricza uj	Kuruza nova	5.00 — 5.50
» » ó	» stara	0.00 —
Árpa	Ječmen	5.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	6.70 —
Sárga » »	» žuti	6.10 —
Vegyes » »	» zinčan	5.70 —
Lenmag	Len	9.00 —
Bükköny	Grahorka	5.50 —

Nyiltér*)

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szork.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes, „Henneberg selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhöz szállítva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztan ló

Hirdetések.

1170. sz. v. 1899.

Arverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. jbiróság 1899. évi Sp. II. 477/3. számú végzése következtében dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd által képviselt Rákász Juliska perlaki lakos javára Schrámmel György és neje u. o. lakosok ellen 156 frt s jár. erejéig 1899. évi szept. hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 400 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló és 1 hintó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírórság 1899. évi V. 621./2. számú végzése folytán 156 frt tökekövetelés, ennek 1899. aug. hó 26. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 35 frt 13 kriban bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínen, vagyis Perlakon leendő eszközésére

1899. évi november hó 8. napjának d. e. 8 órája

határidőtől kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik. 932

Kelt Perlakon, 1899. évi okt. hó 24-én.

Sós Frigyes kir. bir. végrehajtó.

Egy fűszerkereskedő segéd
ki a magyar, német és horvát nyelvben jártas,
azonnali belépésre kerestetik
STRAHIA TESTVÉREK
fűszerkereskedésében Csáktornyan.

934 1—*

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következőz:

Készpénzben fizetendő.		Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Az ötödik nagy magy. kir. osztályorszájáték nem-sokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeremény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szives mielőbbi megrendeléséknél **eredeti sorsjegyeket** a tervezett **eredeti árban** és pedig:

- egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6.—
- » fél » » » » » 3.—
- » negyed » » » » » 1.50
- » nyolczad » » » » » 75

küldünk szét **utánvétellel**, vagy a **pénz előleges beküldése** ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket** **mielőbb**, legkésőbb azonban

f. é. november hó 16. és 17-ig
mely napon a huzás van

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.
a m. kir. szab. osztályorszájáték főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt két millió koronánál többet.

910 4-6

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre tervezettel együtt küldeni. L. osztályú magy. kir. szab. osztályorszájáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

Az összeget frt) utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bére adandó

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bére adandó!

Sok pénzt megtakarít

a ki

Mayer S.-nél Csáktornyan

bevásárlásait eszközli,

kinél az üzlet teljes felosztása miatt

az üzletben levő összes áruk u. m.:

női és férfi divatkelmék, vászonárúk,

parchetok mosókelmék, szőnyegek, gyapju

és selyemkendők valamint az összes

férfi és női divatcikkek

a bevásárlási áránál tetemesen olcsóbban

adatok el.

Maradékok minden elfogadható

áron adatnak el.

911 5-26

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bére adandó

3778. kg. 99.

Pályázati hirdetés.

Zalavármege csáktornyai járásához tartozó Szent-Ilona, Nyírvölgy, Zalaújvár, Dráva-Szent-Iván, Felső-Pusztafa, Vidafalva, Dráva-Szent-Mihály, Jánosfalva és Szászkő községekből álló Csáktornya-vidéki körjegyzőség megüresedvén, felhívtnak a pályázni kívánók, hogy az 1883. I. t.-c. 6. §-ában előirt minősítvényüket s eddigi alkalm. azlatásukat igazoló okmányukkal felszerelt pályázati kérvényüket **f. é. november hó 15-ig** a csáktornyai járás főszolgabirájához nyújtsák be, mivel a későbben érkezők nem vételnek figyelembe.

Ezen állással járó évi javadalmazás a következő.

1. Törzsfizetés 400 frt.
2. Lakbér, míg a kör természetben lakasról nem gondoskodik 300 frt.
3. Faáltalány 60 frt.
4. Irnok tartás 150 frt.
5. Hivatalos előfogát általány 290 frt.
6. Iroda általány 60 frt.
7. 1300 □ öl föld haszonélvezete.
8. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

A választás **f. é. november hó 16-án d. e. 9 órakor** fog Csáktornyan a Csáktornya-vidéki körjegyzői irodában megtartatni.

Csáktornyan, 1899. évi október hó 24-én.

Kolbenschlag,

főszolgabíró.

933 1-1

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdájá

Csáktornyan,

a legujabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,
— számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,
műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.